

HAFTALIK GELİŞMELER (10 – 16 EKİM 2026)

TÜRKİYE

- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) **sanayi üretiminin Ağustos ayında aylık bazda %1,0, yıllık bazda %1,9 daraldığını açıkladı. TÜİK verilerine göre; Ağustos ayında imalat sanayi üretimi aylık bazda %1,6 daralırken, dayanıklı tüketim malı üretimi %2,9, sermaye malı üretimi %3,3 daraldı. Aynı dönemde madencilik ve taş ocaklığı üretimi %4,1 artarken, yüksek teknolojlili mal üretimi de %4,8 arttı.**
- TÜİK'in yayımladığı "Ücretli Çalışan İstatistikleri, Ağustos 2026" bültenine göre, **Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı 2026 Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %2,0 arttı. Ücretli çalışan sayısı bir önceki yılın aynı ayında 16 milyon 89 bin 37 kişi iken, 2026 yılı Ağustos ayında 16 milyon 409 bin 588 kişi oldu. Ücretli çalışanların alt detaylarına bakıldığında; 2026 Ağustos ayında ücretli çalışan sayısı yıllık olarak sanayi sektöründe %1,0 azaldı, inşaat sektöründe %3,4 arttı ve ticaret-hizmet sektöründe %3,3 arttı. İmalat Sanayinde ücretli çalışan sayısı ise yıllık bazda %1,2 azaldı. Bültenin tamamına erişmek için [tıklayınız.](#)**
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), **cari dengenin Ağustos ayında 4,1 milyar dolar fazla verdiğini duyurdu; piyasa beklentisi cari dengede 3,5 milyar dolarlık fazla oluşması yönündeydi. Ağustos ayı verisiyle birlikte 12 aylık yıllıklandırılmış cari açık 41,5 milyar dolardan 42,1 milyar dolar seviyesine yükselmiş oldu. TCMB verilerine göre; Ağustos ayında ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret dengesi 3,7 milyar dolar, birincil gelir dengesi 1,9 milyar dolar açık verirken, hizmetler dengesi kaynaklı net fazla ise 9,7 milyar dolar seviyesinde kaydedildi. Aynı dönemde doğrudan yatırımlar kaynaklı net girişler 141 milyon dolar, portföy yatırımları kaynaklı net çıkışlar ise 1 milyar 34 milyon dolar düzeyinde kaydedildi.**
- TCMB'nin toplam rezervleri, **9 Ekim haftasında 4,2 milyar dolar artarak 171,6 milyar dolara yükseldi. Brüt döviz rezervleri 64,6 milyar dolara çıkarken altın rezervleri 107 milyar dolara geriledi.**
- Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında yürütülen **İleri Malzeme Teknolojileri ve Kritik Hammaddeler Çağrısı ile Biyoteknoloji ve Sürdürülebilir Yaşam Teknolojileri Çağrıları için kesin başvuru süresi 30 Ekim 2026 tarihine kadar uzatıldı.**
- Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik", Resmi Gazete'nin 15 Ekim 2026 tarihli sayısında yayımlanarak yürürlüğe girdi. Ticaret Bakanlığı yönetmelik değişikliğiyle, perakende ticarete konut dışı tüm ürün ve hizmetlerin taksitlendirilmesinde kapsamlı değişikliğe gitti. **Daha önce 12 ay sınırı temel kuralken, bu süre kaldırıldı. Yine, havayolu taşımacılığı, seyahat, konaklama, mobilya ile elektronik cihazlar ve beyaz eşya için konulan özel süreler de kaldırıldı. Taksit sürelerini Ticaret Bakanlığı belirleyecek.** Yönetmelik değişikliğiyle ayrıca tutarlara göre farklılaştırılan taksit düzenlemeleri de kaldırıldı. Böylece, "konut satışı haricindeki taksitli mal ve hizmet satışları"nda taksit süresi belirleme ve ilave sınırlamalar getirme tamamen Ticaret Bakanlığı'nın alacağı kararla oluşturulacak.

DÜNYA

- IMF, yayımladığı güncel Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nda, **2026 yılı küresel büyüme tahminini Temmuz ayına göre 0,1 puan artırarak %3,1'e yükseltirken, 2027 tahminini %3,4'te korudu. Raporla yapay zekâ yatırımlarının ekonomik faaliyeti desteklediği, ancak Orta Doğu'daki çatışmaların yol açtığı enerji şokunun büyüme üzerinde baskı oluşturduğu belirtildi. ABD ekonomisinin 2026 ve 2027'de %2,3 büyümesi beklenirken, Avro Bölgesi'nin bu yılki büyüme tahmini %0,9'dan %1,1'e yükseltildi. Çin'in 2026'da %4,5 büyümesi öngörülürken, küresel enflasyonun 2026'daki %4,7 seviyesinden 2027'de %4,1'e gerilemesi bekleniyor.**

Raporda, enerji maliyetlerindeki artışın etkileri ile yapay zekâ yatırımlarının sağladığı kazanımların ülkeler arasında belirgin farklılıklar yarattığı vurgulandı. Yüksek kamu borcu, artan tahvil faizleri ve yapay zekâ bağlantılı varlık fiyatlarında olası bir düzeltme, ekonomik görünüm açısından başlıca riskler arasında yer alıyor. Raporda **Türkiye'ye ilişkin büyüme tahmini ise 2026'da %2,9'dan %2,7'ye güncellenirken, 2027 için %3,6'da sabit kaldı.**

- 2026 Nobel Ekonomi Ödülü, **makroekonomik istikrarın mikroekonomik temellerine yönelik çalışmaları nedeniyle Robert E. Hall ve Michael Woodford'a verildi.** İki ekonomistin araştırmaları, bireylerin ve şirketlerin kararlarıyla ekonominin genel işleyişi arasındaki ilişkiye odaklanıyor.
- BM Kalkınma Programı ve Oxford Üniversitesi tarafından yayımlanan rapora göre; **dünyada ağır çok boyutlu yoksulluk içinde yaşayanların sayısı 1,2 milyara yükseldi.** Endeksin ilk kez hazırlandığı 2010 yılından bu yana ilk defa bu alanda artış kaydedildi.
- Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), **14 Ekim 2026'da yayımladığı araştırmada 38 ülkenin iş gücü piyasasını mercek altına aldı. Araştırma, hangi mesleklerde çalışan açığının sürdüğünü, hangi alanlarda ise iş gücü fazlası oluştuğunu ortaya koydu.** Özellikle sağlık, eğitim, teknoloji ve mühendislik alanlarında nitelikli çalışan ihtiyacı bulunduğu görüldü. Araştırma ayrıca, **eleştirel düşünme, iletişim ve problem çözme becerilerine yönelik ihtiyacın sürdüğüne işaret etti. Bunun yanında OECD genelinde yemek hazırlama yardımcılığı ve bazı satış-hizmet mesleklerinde çalışan fazlası bulunduğu belirlendi.**
- WTO, **dünya mal ticaretinin hangi bölümünün en çok kayırlan ülke (MFN) tarifeleri kapsamında gerçekleştigiine ilişkin güncellenmiş bir analiz yayımladı.**
 - Dünya mal ticaretinin yaklaşık %72'si MFN koşulları altında gerçekleşiyor. *(Bu oran, 2025 başındaki yaklaşık %80 seviyesinden gerilemiş durumda.)*
 - Tercihli ticaret anlaşmaları kapsamında gerçekleşen ticaret yaklaşık %16; anti-damping, telafi edici vergiler ve diğer tarife önlemlerinden etkilenen ticaret ise yaklaşık %12 düzeyinde.
- UNCTAD'ın 9 Ekim 2026'da yayımladığı 2026 Ticaret ve Kalkınma Raporu, küresel ekonomik büyümedeki yavaşlamaya, jeopolitik gerilimlerin dünya ticaretini yeniden şekillendirmesine ve yapay zekâ kaynaklı ticari kazanımların sınırlı sayıda ülkede yoğunlaşmasına dikkat çekiyor. Raporda öne çıkan başlıklar şu şekilde oldu:
 - **Küresel büyüme yavaşlıyor: 2026'da büyüme beklentisi %2,6.** UNCTAD, küresel ekonomik büyümenin 2025'teki %2,9 seviyesinden 2026'da %2,6'ya gerilemesini bekliyor. Buna karşılık, mal ve hizmet ticaretinin reel olarak yaklaşık %4 büyüyeceği öngörülüyor.
 - **Küresel ticaretin haritası değişiyor: ABD-Çin ticareti %20'den fazla geriledi.** 2024'ten bu yana iki ülke arasındaki ticaretin %20'den fazla azalması, jeopolitik gerilimlerin ticaret akışlarını yeniden şekillendirdiğini gösteriyor. Doğu Asya ise hem Çin hem de Kuzey Amerika ile ticari ilişkilerini genişletiyor.
 - **Yapay zekâ ticareti büyütüyor, ancak kazançlar belirli ülkelerde yoğunlaşıyor.** Yapay zekâ ürünleri küresel mal ticaretinin başlıca büyüme kaynaklarından biri hâline gelirken, ileri teknoloji yatırımlarının ve katma değer önemli bölümü gelişmiş ekonomilerde toplanıyor. Bu durum, gelişmekte olan ülkelerin yüksek katma değerli üretime geçişini zorlaştırıyor.

- **Enerji şoku küresel ekonomi üzerindeki baskıyı artırıyor.** Orta Doğu'daki çatışmaların ardından Brent petrolün varil fiyatının 70 dolardan 110 doların üzerine çıkması, özellikle enerji ithalatına bağımlı gelişmekte olan ülkelerde maliyetleri ve ekonomik kırılganlıkları artırıyor.
- **Korumacılık ve stratejik ticaret politikaları yeni engeller yaratıyor.** İhracat kontrolleri, yatırımların denetlenmesi ve tedarik zincirlerine getirilen koşullar; kritik teknolojilere ve stratejik sektörlere erişimi zorlaştırıyor. Ticarete rekabet gücü giderek teknolojiye, finansmana ve jeopolitik konumlanmaya bağlı hâle geliyor.
- **Asya, küresel büyümenin lokomotifi olmaya devam ediyor.** Bölgenin 2026'daki küresel büyümeye %59 katkı sağlaması bekleniyor. Hindistan'ın %7,3, Çin'in %4,5 ve Endonezya'nın %5,2 büyümesi öngörülüyor.
- **Kalkınma finansmanındaki daralma kırılgan ekonomileri zorluyor.** Resmî kalkınma yardımlarının 2026'da yaklaşık %7 azalması bekleniyor. Artan finansman maliyetleri ve sermaye akımlarındaki dalgalanmalar da gelişmekte olan ülkelerin yatırım ve sanayileşme kapasitesini baskılıyor.
- **Genel değerlendirme:** UNCTAD raporu, küresel ticaretin büyümeyi sürdürmesine rağmen bu büyümenin ülkeler arasında eşit dağılmadığını ortaya koyuyor. Jeopolitik gerilimler, enerji maliyetleri ve teknolojiye erişimdeki farklılıklar, ülkelerin küresel değer zincirlerinde daha yüksek katma değerli faaliyetlere geçmesini giderek daha fazla belirliyor. *Raporun tamamına erişmek için lütfen [tıklayınız](#).*

AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

- Eurostat'ın 15 Ekim'de yayımladığı Ağustos 2026 verilerine göre sanayi üretimi, bir önceki aya kıyasla Euro Bölgesi'nde %0,5, AB genelinde %0,3 azaldı. Yıllık düşüşler sırasıyla %1,1 ve %0,2 oldu. Buna karşılık, makine ve ekipmanları da kapsayan sermaye malları grubunun üretimi Euro Bölgesi'nde aylık %0,4, AB'de %0,7 arttı; yıllık artışlar ise sırasıyla %3 ve %3,6 olarak gerçekleşti.
- **Avrupa Birliği (AB), Rus savunma sanayisinde faaliyet gösteren veya sektöre tedarikçilik yapan 826 şirket ile bu şirketlerin 743 yöneticisini yaptırım listesine aldığını duyurdu.** Toplam 1.569 kişi ve şirketi kapsayan karar, Rusya-Ukrayna savaşının başlangıcından bu yana AB'nin yaptırım listesinde tek seferde yaptığı en büyük hamle olarak kayıtlara geçti. Yaptırım listesine giren şirketlerin büyük çoğunluğu Rusya'nın balistik füze üretim sürecinde faaliyet gösteren şirketlerden oluşuyor. Söz konusu şirketlerin yıllık toplam cirosu 20 milyar euroya, çalışan sayıları ise 250 bine ulaşıyor.
- **Avrupa'da artan siyasi belirsizlikler, kamu borcu sorunları ve yükselen enerji maliyetleri euroyu dolar karşısında baskı altında tutuyor.** Ocak ayında 1,21 seviyesini gören euro/dolar paritesi 1,11'e kadar gerilerken, Avrupa'nın büyük ekonomilerindeki gelişmeler yeni bir borç krizi endişesini gündeme taşıdı.
- 16 Ekim tarihli AB Liderler Zirvesi sonuçlarında, **küresel ekonomik dengesizliklere karşı mevcut araçların etkin kullanılması ve AB'nin araç setinin yeni mekanizmalarla güçlendirilmesi istendi.** Liderler ayrıca **Sanayi Hızlandırma Yasası, elektrik şebekeleri paketi ve sadeleştirme düzenlemeleri** üzerindeki müzakerelerin hızlandırılmasını; izin süreçlerinin kısaltılmasını ve özellikle KOBİ'lerin raporlama yüklerinin azaltılmasını talep etti. Bunlar, ilgili düzenlemelerin tamamının yürürlüğe girdiği anlamına gelmiyor.
- AB liderlerinin gündeminde Çin'den artan imalat sanayii ithalatı ve ticaret dengesizliği öne çıktı. Reuters'ın 14 Ekim 2026 tarihli haberine göre **AB'nin Çin ile ticaret açığı 2025'te 360 milyar avroya**

ulaşırken 2026'nın ilk yarısında 200 milyar euro oldu. Almanya ve Fransa'nın daha güçlü ticaret savunma araçlarına yönelik çağrıları, AB'nin Çin politikasında daha korumacı bir çizginin tartışıldığını gösteriyor.

- **VDMA, AB ile Çin arasındaki ticaret görüşmelerinin Avrupa makine ve teçhizat sektörünün sorunlarını çözmek için yeterli olmadığını belirtti.** Birliğe göre Avrupa'nın Çin pazarına erişim ve adil rekabet koşulları konusunda somut sonuçlara ihtiyacı var; yıl sonuna kadar daha kapsamlı bir çözüm aranması gerektiğini dile getirdi. Avrupa Komisyonu'nun, Çin hükümetiyle yürüttüğü müzakerelerde, başlangıç adımı olan hibrit araçlar ise Çin'in AB'ye yaptığı ihracatın yalnızca küçük bir kısmını oluştururken makine teçhizat sektörü ise hibrit araçlara kıyasla çok daha büyük bir pazarı temsil ediyor.
- **AB, Çinli araçların Avrupa pazarındaki payını %6'dan %3'e düşürmek amacıyla, Dünya Ticaret Örgütü kurallarından yararlanarak yeni bir kotayı aralık ayından itibaren hızla yürürlüğe koymaya hazırlanıyor.** Avrupa Komisyonu, Çin'den ithal edilen hibrit elektrikli araçların sayısını yılda 350 bin otomobille sınırlandırma kararı aldı. Hibrit araçlara yönelik yıllık ithalat sınırı, Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) korunma önlemleri kapsamında uygulanacak. Bu sayede **kota, anti-damping önlemlerinde gereken türden soruşturmalara ihtiyaç duyulmadan hızla yürürlüğe konabilecek.**
- **Almanya Başbakanı Merz, AB'nin 2028-2034 bütçe önerisinin önemli ölçüde küçültülmesini istedi.** Mevcut bütçe teklifinin üye ülkelerin mali kapasitesini aştığını belirten Merz, bürokrasinin azaltılması, rekabet gücünün artırılması ve savunmanın önceliklendirilmesi gerektiğini vurguladı. Yıl sonuna kadar anlaşma hedeflediklerini ancak yakın zamanda uzlaşma beklemediğini ifade eden Merz, Ukrayna'ya desteğin artırılacağını da kaydetti.
- **AB liderleri, yüksek enerji fiyatlarıyla mücadele için acil ve koordineli önlemler alınmasını, sanayiye geçici destek sağlanmasını ve bürokratik yüklerin azaltılmasını istedi.** Yenilenebilir enerji, elektrik şebekeleri ve enerji depolama yatırımlarının hızlandırılması vurgulandı. Şirketlerin izin ve raporlama süreçlerinin kolaylaştırılması, sanayinin rekabet gücünün artırılması ve AB'nin 2028-2034 bütçesi üzerinde 2026 sonuna kadar anlaşmaya varılması hedeflendi.
- **Orgalim ve diğer Avrupa sanayi kuruluşları, AB ile Birleşik Krallık arasında uygunluk değerlendirmesi sonuçlarının karşılıklı tanınmasına yönelik bir çerçeve geliştirilmesini istiyor.** Amaç, teknik düzenlemelerden kaynaklanan gereksiz ticaret engellerini azaltmak ve ekonomik-regülasyon iş birliğini güçlendirmek. İlk aşamada yüksek öncelikli imalat sanayisi sektörlerine odaklanan, sektör bazlı ve genişletilebilir bir yaklaşım öneriliyor. *Metnin tamamına ulaşmak için lütfen [tıklayınız](#).*
- **Orgalim, Avrupa sanayisini haksız rekabete karşı korumak amacıyla AB'nin ticaret savunma mekanizmalarını güçlendirmesi çağrısında bulundu.** Özellikle Çin kaynaklı devlet destekli üretim fazlası ve düşük fiyatlı ithalatın yarattığı baskıya dikkat çeken kuruluş; anti-damping ve telafi edici vergi soruşturmalarının hızlandırılmasını, ithal ürünlerin AB standartlarına uygunluğunun daha sıkı denetlenmesini ve kritik tedarik zincirlerinde dışa bağımlılığın azaltılmasını önerdi. Orgalim, Avrupa sanayisinin uzun vadeli rekabet gücünün korunması için ticaret savunma önlemlerinin yanı sıra enerji maliyetlerinin düşürülmesi, düzenleyici yüklerin hafifletilmesi, inovasyonun teşvik edilmesi ve sanayi yatırımlarının desteklenmesinin önemini vurguladı. *Metnin tamamına ulaşmak için lütfen [tıklayınız](#).*

ALMANYA

- **Almanya'da TÜFE Eylül'de öncü veriye paralel aylık %0,6 artarken, yıllık artış %2,9'dan %3,3'e Aralık 2023'ten bu yana en yüksek seviyeye ulaştı.** Enerji fiyatlarındaki artış etkili olmaya devam etti ve Eylül yıllık artış %14,9 oldu. Gıda ve enerji hariç çekirdek enflasyondaki yıllık artış %2,4 ile sabit kaldı.

- Almanya Ekonomi Bakanlığı'nın verilerine göre; **2026'nın ilk yarısında ülkede 3 binden fazla yeni girişim kuruldu.** Bu sayı, önceki altı aylık döneme kıyasla %52 artarak tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı.
- **Almanya'da yapay zekânın iş gücü piyasasına etkilerini inceleyen yeni bir araştırma, dijital dönüşümün henüz genel bir istihdam krizine yol açmadığını ancak 20-29 yaş arası genç çalışanları doğrudan etkilediğini ortaya koydu.** Araştırmada, istihdam artışının 30-39 yaş grubunda yaklaşık 6 puan, 40-64 yaş grubunda ise yaklaşık 5 puan daha yüksek gerçekleştiği belirtildi. Buna karşın 20-29 yaş grubunda tam tersi bir eğilim gözlemlendiği ve gençlerin tam zamanlı istihdamının 1,2 puan gerilediği aktarıldı.
- **VDMA'nın 2026'nın üçüncü çeyreğine ilişkin araştırmasına göre sektörde güven yeniden artıyor.** Ankete katılan şirketlerin %34'ü mevcut durumunu iyi veya çok iyi değerlendirirken bu oran temmuzda %28'di. Önümüzdeki altı ayda koşulların iyileşmesini bekleyenlerin oranı da %25'ten %33'e yükseldi. Savunma, havacılık-uzay ve medikal teknoloji gibi müşteri sektörleri olumlu katkı sağlıyor. Buna karşılık **otomotiv sektöründeki kriz, kimya sanayisindeki güçlükler, yüksek üretim maliyetleri ve Çin'den gelen rekabet baskısı sürüyor. VDMA araştırması, iyileşen beklentilere rağmen istihdamda daralma riskinin devam ettiğine de işaret ediyor.**

ABD

- **ABD Hazine Bakanlığı, İran'ın petrol ve petrokimya ürünlerini uluslararası pazarlara taşımak için kullandığı 17 gemi ile bu gemilerin sahibi veya işletmecisi olduğu tespit edilen 17 şirketi yaptırım listesine aldı.** Listede yer alan kişi ve şirketlerin ABD'deki varlıkları dondurulacak ve Amerikan kişi ve kuruluşlarının bu taraflarla işlem yapması yasaklanacak. Bu şirketlerle işlem yapan yabancı bankalar da ikincil yaptırımlarla karşılaşabilecek.
- **ABD'de küçük işletmelerin ekonomiye ilişkin iyimserliğini ölçen NFIB Küçük İşletme İyimserlik Endeksi son iki aydır azalış gösteriyor; endeks Eylül'de bir önceki aya göre 0,8 puanlık düşüşle 97,9'a geriledi** (Endeksin uzun dönem ortalaması 98,0). İş dünyasının koşullara ilişkin beklentileri zayıflarken, işgücü kalitesi ve enflasyon temel endişeler olmaya devam etti. Küçük işletmelerin eylül ayında bildirdiği başlıca sorunlar; mevcut işgücünün niteliği (%26), enflasyon (%20), vergiler (%11) oldu.
- **ABD'de tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık bazda tahminlerin hafif üzerinde gerçekleşirken çekirdek enflasyon da tahminin üzerinde gerçekleşti.** Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık yüzde 0,6, yıllık yüzde 3,7 arttı.
- **ABD'de üretici fiyatları, artan enerji maliyetlerinin ülke ekonomisine yansısıyla Eylül ayında dört yılı aşkın bir sürenin en hızlı artışını kaydetti. ABD'de Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Eylül'de yıllık yüzde 6,3 ile tahminlerin üzerinde arttı. ÜFE aylık %1,3 arttı.** Beklenti aylık %0,6 artışı.
- **ABD'de yıllık enflasyonun eylülde %3,7'ye yükselmesi, Fed'in aralık ayında 25 baz puanlık faiz artışı yapabileceği beklentilerini güçlendirdi.** Enflasyonun etkisiyle dolar endeksi ve tahvil faizleri yükselirken, istihdam verilerindeki zayıflık nedeniyle ekimde faizlerin sabit tutulması beklentisi ağırlığını koruyor.

Diğer Ülkeler

- Hindistan Ticaret ve Sanayi Bakanı Piyush Goyal, **ABD ile ikili ticaret anlaşmasının ilk aşamasının tamamlandığını** ve hukuki metinlerin hazırlanma sürecinin devam ettiğini belirtti. Hindistan ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki serbest ticaret anlaşmasının da aralıkta imzalanacağını kaydeden Goyal, anlaşmanın gelecek yılın Şubat veya Mart aylarında yürürlüğe girmesinin beklendiğini bildirdi.

- **Çin Gümrükler Genel İdaresi'nin** açıkladığı verilere göre **ihracat**, eylülde geçen yılın aynı dönemine kıyasla **yüzde 36 artarak şubattan bu yana en hızlı yükselişini kaydetti**. İhracat ağustosta **yüzde 25 artmıştı**. İthalat ise eylülde **yüzde 31 yükseldi**. Eylül ayındaki dış ticaret fazlası **133,5 milyar dolara** çıktı. Yılbaşından bu yana biriken fazla, **1 trilyon dolar eşliğinin bu ay içinde aşılabileceğine işaret ediyor**. Çin bu seviyeye geçen yıl ancak kasım ayında ulaşmıştı.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- **Schneider Electric'in Avrupa ve Birleşik Krallık'ta yaptığı Su Darboğazı Araştırması, sanayi liderlerinin %52'sinin su kalitesi ve suya erişim sorunlarının beş yıl içinde şirketlerinin büyümesinin önünde ciddi bir engel oluşturmasını beklediğini ortaya koydu.** Araştırmaya katılan yöneticilerin %14'ü su kaynaklı sorunların faaliyetlerini hâlihazırda olumsuz etkilediğini, %44'ü son iki yılda işletme maliyetlerinin arttığını, %38'i altyapı ve bakım bütçelerinin baskı altında kaldığını, %30'u ise tedarik zincirlerinde aksama yaşandığını belirtti. İşletmelerin %44'ü, ciddi bir su kesintisinin faaliyetlerini ilk 24 saat içinde etkileyeceğini öngörürken %47'si, su verimliliğine yönelik yatırımlarını artırdığını bildirdi.
- Birleşmiş Milletler (BM) Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) Roma'daki genel merkezinde düzenlenen "Dünya Gıda Haftası" çerçevesindeki "Roma Su Diyalogu Programı"na katılan Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, burada konuşma yaptı. Bakan Yumaklı, su varlığına göre hangi havzada hangi ürünün üretileceğini planladıklarını, ayrıca kuraklık yönetiminde amaçlarının, riski önceden belirlemek olduğunu söyledi. **Kuraklık yönetimini de bu yaklaşımın ayrılmaz bir parçası olarak gördüklerini dile getiren Yumaklı, "25 havzamızın tamamı için 'Kuraklık Yönetim Planları'nı hazırladık. 'Kuraklık Tahmini ve Erken Uyarı Sistemimizi' 2027 yılında tamamlamayı hedefliyoruz. Amacımız, kuraklık ortaya çıktıktan sonra müdahale etmek değil, riski önceden belirlemektir. Diğer yandan tarım, sanayi ve kentlerde suyun verimli kullanılması için projeler yürütüyoruz."** diye konuştu.
- Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği (TÜREB) Başkanı İbrahim Erden, Türkiye'de kurulan her 1000 megavatlık rüzgâr enerjisi kapasitesinin doğal gaz ithalatını güncel enerji fiyatları üzerinden yapılan hesapla yıllık yaklaşık 250 milyon dolar azaltma imkânı sağladığını belirtti. Erden ek olarak, Ağustos 2026'da Türkiye'deki elektrik üretiminin yaklaşık yüzde 13'ünün rüzgârdan karşılandığını, Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) projelerinde kullanılan türbinlerde yerlilik oranının %65'e ulaştığını ifade etti.
- Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Orman Genel Müdürlüğü, **toprak ve su kaynaklarının korunması, erozyonun önlenmesi ve doğal ekosistemlerin devamlılığının sağlanması amacıyla özel koruma altına alınan "muhafaza ormanları"nın sayısını 60'a yükseltti.** Böylece yaklaşık 12 bin hektarlık ilave orman alanı daha koruma kapsamına alınmış oldu ve muhafaza ormanlarının toplam yüz ölçümü 246 bin 446 hektardan 258 bin 387 hektara yükseldi. Doğal ekosistemlerin sürekliliğini sağlamak açısından büyük önem taşıyan muhafaza ormanları, toprağın korunması, su rejiminin düzenlenmesi, erozyon ve sel risklerinin azaltılması, yaban hayatının desteklenmesi ve karbon depolama kapasitesinin sürdürülmesi gibi çok yönlü ekolojik işlevler de üstleniyor.
- Türkiye'de 2026 yılı eylül ayı, ortalama 21,5 derece sıcaklıkla son 56 yılın en sıcak 13'üncü Eylül ayı olarak kayıtlara geçti. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine göre Eylül ayında ortalama sıcaklıklar Türkiye'nin 7 coğrafi bölgesinin tamamında uzun yıllar ortalamalarının üzerinde gerçekleşti.
- **Avustralya merkezli iklim araştırmaları kuruluşu Climate Resource'un "Elektrifikasyon ve 1,5°C Patikası" başlıklı raporu, bu hedefe ulaşmak için ulaşım, sanayi ve binalarda elektrik kullanımının yaygınlaştırılmasının önemini ortaya koyuyor.** Rapora göre nihai enerji tüketiminde elektriğin payı 2000'de %17 iken 2025'te %23'e ulaştı. İklim hedefleri doğrultusunda bu oranın 2030'da %28'e, 2035'te ise %35'e yükselmesi gerekiyor. Ancak mevcut politikaların sürdürülmesi halinde elektriğin

payının 2035'te %30'da kalacağı tahmin ediliyor. Ekonomik açıdan rekabetçi teknolojilerin devreye alınmasıyla bu oranın %33'e çıkarılabileceği belirtilirken, %35'lik hedefe ulaşmak için kalan 2 puanlık farkın altyapı yatırımları ve finansmana erişim yoluyla kapatılması gerekiyor.

- Alman Kalkınma Bankası (KfW) adına araştırma enstitüsü Prognos tarafından hazırlanan "**Almanya İklim Nötrlüğü Yolunda-Yaklaşık 6 Trilyon Euro Yatırım Yapılmalı**" adlı rapor yayımlandı. Raporda, Almanya'nın taahhüt ettiği 2045 yılına kadar "iklim nötr" bir ülke olma hedefine ulaşabilmesi için mevcut çevre ve iklim harcamalarını iki katından fazla artırması gerektiği kaydedildi. Ülkenin bu doğrultuda **gelecek 20 yılda toplam 6 trilyon avro yatırım yapması gerektiği bildirilen raporda, bu kapsamda 2025-2045 döneminde yıllık ortalama 290 milyar avroluk bir finansmana ihtiyaç duyulacağının öngörüldüğü ifade edildi.**
- Dünya Doğayı Koruma Vakfının (WWF) "2026 Yaşayan Gezegen Raporu"nda, **1970-2022 döneminde izlenen yaban hayatı popülasyonlarının ortalama büyüklüğünün %73 azaldığı, bununla birlikte enerji, gıda ve finans sistemlerinde olumlu eşik noktalarını tetikleyecek adımlar atılması halinde doğanın toparlanabileceği belirtildi.** WWF'ten yapılan açıklamaya göre, Londra Zooloji Derneği iş birliğinde hazırlanan Yaşayan Gezegen Raporu, 1970-2022 döneminde dünya genelinde 5 bin 790 omurgalı türüne ait 35 bin 803 popülasyondaki değişimi ortaya koydu. Rapora göre en büyük düşüş %85 ile tatlı su ekosistemlerinde görülürken, kara ekosistemlerinde %69, deniz ekosistemlerinde ise yüzde 59 düşüş kaydedildi.

Kaynakça

www.ekonomim.com; www.dunya.com; AA, TÜİK, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, <https://tr.steelorbis.com>; www.bbc.com; [destatis](http://destatis.de); www.oecd.org; www.bloomberght.com; www.worldbank.org; www.vdma.eu; tr.euronews.com; www.orgalim.eu; www.reuters.com